

Nesbyen kommune

Arkivreferanse: 2024/1488-18

Saksbehandler: Bente Rudrud Herdlevær

Saksfremlegg

Årsbudsjett 2025, økonomiplan og handlingsprogram 2025-2028

Saksnr:	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	21.11.2024
	Kommunestyret	12.12.2024

Saksdokument:**Vedlegg**

- 1 Framsikt - Budsjett 2025 og økonomiplan**
- 2 Brev fra KDD - Budsjettering av innsparinger i årsbudsjett og økonomiplan**
- 3 Høringssvar forslag til budsjett - Kontrollutvalgs forslag til årsbudsjett 2025.pdf**
- 4 Nesbyen Sokn - Forslag til årsbudsjett**
- 5 Nesbyen Sokn**
- 6 Høringsinnspill til kommunedirektørens budsjett forslag - stenging av behandlingsbassenget på Elverhøy helsetun**
- 7 Gebyr 2025 til årsbudsjett 2025**
- 8 Gebyrregulativ for tekniske tjenester i Nesbyen kommune 2025**
- 9 Gebyrregulativ for tekniske tjenester i Nesbyen kommune vann avløp slamtømming renovasjon og feiing 2025**
- 10 Satser i betalingsreglement for 2025 - oppvekst og kultur**
- 11 Satser i betalingsreglement sentraladministrasjonen**
- 12 2024 Søknad om Driftstilskudd og Matchingmidler til Nesbyen kommune.pdf**

Saksopplysninger:

Den 22. oktober 2024 la kommunedirektøren frem forslag til økonomiplan og handlingsprogram 2025-2028. Det er dette forslaget som nå fremmes til politisk behandling.

Planens første år er kommunedirektørens forslag til årsbudsjett for 2025, og består av en driftsdel og en investeringsdel.

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett med økonomiplan og handlingsprogram er utarbeidet i samsvar med kommunelovens (kap. 14 om økonomiforvaltningen), i tillegg til plan og bygningslovens kapittel 11 (om kommuneplan).

Kommunedirektørens forslag har ligget ute til offentlig ettersyn fra 22. oktober. Det er kommet tre høringsinnspill, innspillene og kommunedirektørens svar følger saken.

Formannskapet skal den 21. november behandle og lage sin innstilling til årsbudsjett 2025 og økonomiplan og handlingsprogram 2025-2028. Formannskapets innstilling skal behandles i kommunestyret den 12. desember. Det er kommunestyret som fatter endelig vedtak.

Før kommunestyrets endelige behandling av årsbudsjett og økonomiplan, vil «Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne» og «Barn og unges kommunestyre» få formannskapets budsjettforslag til høring. Høringsuttalelsene vil følge saken til kommunestyrets behandling.

Nesbyen kommune er fra august 2024 en kommune innmeldt i «Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)» (jmf kommunelovens kap. 28, <https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§28-1>). Det betyr at Nesbyen er underlagt statlig kontroll med årsbudsjettet, låneopptak og langsiktige leieavtaler. Kommuner og fylkeskommuner i ROBEK skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Det er Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus som er delegert myndighet til å kontrollere og godkjenne kommunestyrets vedtak i saken, sammen med kommunens plan for hvordan Nesbyen kommune sikrer at økonomien bringes i balanse. I møte med statsforvalter 8.11.24 fikk kommunen god tilbakemelding på vedtatt forpliktende plan del 1 og forpliktende plan del 2, som forslaget til budsjett 2025 og handlingsplan 2025-2028 representerer. Kommunedirektøren vil etter vedtak 12.12.24 oppdatere og oversende notat som beskriver forpliktende plan del 2 til statsforvalter.

Overordnet plan:

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030.

Økonomiske konsekvenser:

Økonomiske konsekvenser fremkommer i budsjett dokumenter med vedlegg, høringsinnspill og svar.

Vurdering:

Dokumentet «Økonomiplan og handlingsprogram 2025-2028» inneholder informasjon om kommunens drift, endringer som er innarbeidet og ikke minst hvilke tiltak Nesbyen kommune må gjennomføre for å få en bærekraftig økonomi.

Kommunedirektørens innstilling har et overordnet mål om å ta tilbake kontrollen over kommunens økonomi i løpet av planperioden. Det er en forutsetning for et godt tjenestetilbud over tid. Vi står i krevende utfordringer, med stram økonomi og sikring for flom som de største risikofaktorene. Videre handler utfordringene om økende antall eldre, bolyst, arbeidsplasser, levende næringsliv og regional utvikling.

Endringer etter budsjettpresentasjonen 22. oktober

Endringer som følger av forhandlinger og forlik i Stortinget, herunder regjeringens saldering av budsjettet for 2024 og forslag til endringer for 2025 er ikke innarbeidet i dette budsjettforslaget.

Per nå ligger det an til at Nesbyen kommune vil kunne motta om lag 5,7 millioner kroner i økt rammetilskudd i 2025. Dette er foreløpig kun regjeringens forslag, og budsjettforhandlingene i Stortinget er ikke ferdigstilt. Når dette kommer til endelig avklaring, vil budsjett- og økonomiplanen oppdateres og komme til fornyet behandling.

Fredag 8. november 2024 var ordfører, varaordfører, kommunedirektør i møte med Statsforvalteren. Basert på signalene i møtet er det grunn til å forvente at kommunen vil motta ekstra skjønnsmidler i 2024. Det er ikke avklart størrelsen på ekstraordinære skjønnsmidler pr. dags dato. Kommunedirektøren forventer at dette kommer til avklaring senest før årsskifte.

Sikringsanlegg for flomsikring med tilhørende opparbeidelse av «byggklar grunn» vil bety store investeringsutgifter med tilhørende økte kapitalutgifter for Nesbyen kommune. Det arbeides med en egen sak om dette, der blant annet kommunens ansvar for kostnader og finansiering må klarlegges. Statsforvalter vil bistå kommunen i dialogen opp mot overordnet myndighet og departement for å sikre nødvendige avklaringer.

Kommunedirektøren anbefaler at tre overnevnte forhold sees i sammenheng. Foreslåtte budsjett- og økonomiplan oppdateres ikke med disse forhold nå. Dette er også i tråd med anbefalinger fra statsforvalter gjennom forannevnte møte, hvor konservativ budsjettering og

stram økonomisk styring ble tydelig poengtert gjentatte ganger. Dersom overnevnte blir vedtatt av Stortinget og eller andre forhold blir realisert vil kommunedirektøren tidlig i 2025 legge frem et revidert forslag til årsbudsjett og økonomiplan, der merinntekter og merutgifter eventuelt er oppdatert.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikter §5-4 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
2. Kontrollutvalget blir tildelt en budsjettramme på kr 628 000. Budsjettrammen skal dekke kontrollutvalgets oppgaver etter kommunelovens § 23-2 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon.
3. Tilskuddet til Nes Sogn for 2025 er kr. 2 830 000.
4. I 2025 innvilges Nesbyen Turist- og Næringservice AS et driftstilskudd på kr 400 000, kommunen innvilger også kr. 200 000 til "Bolyst-prosjektet". I tillegg avsettes kr. 400 000 til matchingmidler, der Nesbyen kommune forutsetter at matchingmidlene utbetales etter ny søknad og når Nesbyen Turist- og Næringservice AS har mottatt tilsagn på annen ekstern finansiering.
5. Nesbyen kommune innvilger Nesbyen Frivilligsentral et tilskudd i samsvar med forskrift for tilskuddet til frivilligsentraler. Nesbyen kommune garanterer lokal finansiering tilsvarende minst 40 pst. av frivilligsentralens totale driftsinntekter. For 2025 er kommunens tilskudd kr 340.000.
6. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikt investering §5-5 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
7. Vedtatte investeringer, med unntak av egenkapitalinnskuddet i KLP, finansieres med ubrukte lånemidler i 2025.
Nesbyen kommune låner kr. 10.000.000 av Husbanken til startlånsordningen, lånene benyttes til videreutlån.
8. Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 bokstav a) skal det skrives ut eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen.
10. For skatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen (eskl. § 3 a).
11. Bruk av eiendomsskattesatser:
 - a) Alminnelig skattesats: 7 promille (eskl. § 11 første ledd).
 - b) Skattesats på boliger og fritidseiendommer: 4 promille (eskl. §§ 11 og 12 a).

12. For utskrivning av skatt på boliger benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag der de eksisterer (esktl. § 8 C-1).
13. Boliger og fritidseiendommer gis et bunnfradrag på kr 200 000 per boenhet (esktl. § 11).
14. Fritak etter esktl. § 7 gis for:
 - a) eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål, som er ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 a)
 - b) eiendom av historisk verdi, som ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 b)
 - c) nye boliger fritas for 4 år etter ferdigstillelse (esktl. § 7 c)
15. Eiendomsskatten skrives ut i fire terminer (esktl. § 25). Første termin har forfall 20. mars, andre termin har forfall 20. mai, tredje termin har forfall 20. september, fjerde termin har forfall 20. november.
16. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Nesbyen kommune vedtatt i kommunestyret i sak 80/13 videreføres.
17. Andre gebyrer, avgifter og brukerbetalinger der kommune selv kan fastsette pris økes generelt med forventet prisvekst 4,3%.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetaling gjøres gjeldende fra 1. januar 2025 dersom ikke annet er fastsatt. Det vises for øvrig til vedlagte gebyroversikter.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Sentrale inntekter							
Rammetilskudd	0	-123 105	-124 005	-137 999	-142 142	-142 149	-142 157
Inntekts- og formuesskatt	0	-169 693	-175 789	-145 425	-137 986	-137 986	-137 986
Eiendomsskatt	0	-31 500	-31 500	-56 000	-56 000	-55 965	-56 000
Andre generelle driftsinntekter	0	-2 758	-2 758	0	0	0	0
Generelt tilskudd til bosetting av flyktninger	0	0	0	-12 020	-10 000	-7 000	-6 000
Sum Sentrale inntekter	0	-327 056	-334 052	-351 444	-346 128	-343 100	-342 143
Driftsutgifter per tjenesteområde	0	281 492	316 059	283 862	287 758	287 757	287 377
Avskrivninger	0	18 775	18 775	17 022	17 022	17 022	17 022
Brutto resultat (KOSTRA)	0	-26 788	782	-50 560	-41 348	-38 321	-37 744
Netto finansutgifter og inntekter							
Renteinntekter	0	-670	-670	-2 970	-2 037	-1 961	-1 914
Utbytter	0	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	30 083	32 500	34 470	31 437	31 061	32 014
Avdrag på lån	0	16 000	16 000	19 500	19 800	19 800	19 800
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	-2 000	-2 760	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Netto finansutgifter og inntekter	0	41 913	43 570	47 500	45 700	45 400	46 400
Motpost avskrivninger	0	-18 775	-18 775	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Netto resultat	0	-3 651	25 577	-20 082	-12 670	-9 943	-8 366
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner							
Overføring til investering	0	870	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	3 237	3 237	385	385	385	385
Bruk av bundne driftsfond	0	-7 261	-18 256	-995	-995	-995	-995
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Avsetning til tidligere års merforbruk	0	0	0	22 127	11 000	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	6 804	0	0	3 415	11 688	10 111
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	0	0	0	-1 435	-1 135	-1 135	-1 135
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	0	3 651	-15 019	20 082	12 670	9 943	8 366
Årsoverskudd / underskudd	0	0	10 558	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Sentraladministrasjon	0	30 086	47 744	19 440	18 267	18 267	18 267
Livsløp	0	251 276	253 801	223 758	222 400	222 489	222 109
Teknisk, plan og utvikling	0	33 352	42 570	25 700	27 312	27 312	27 312
VAR	0	-13 036	-7 871	0	0	0	0
Felles inntekter og utgifter	0	-3 410	-4 170	11 530	16 645	16 555	16 555
Sum netto rammer	0	298 268	332 074	280 427	284 623	284 622	284 242
Herav:							
Avskrivninger	0	18 775	18 775	17 022	17 022	17 022	17 022
Renteinntekter	0	-2 000	-2 760	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutgifter	0	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	2 374	2 374	2 374	2 374
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	-3 809	-3 509	-3 509	-3 509
Sum rammer uten 1A-poster	0	281 492	316 059	283 862	287 758	287 757	287 377

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	22 563	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	2 900	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	970	970	970	970
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	0	0	0	26 433	970	970	970
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	-593	0	0	0
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	0	0	-24 870	0	0	0
Sum investeringsinntekter	0	0	0	-25 463	0	0	0
Videreutlån	0	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	2 300	2 300	2 300	2 300
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	-970	-970	-970	-970
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	-970	-970	-970	-970
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Livsløp								
Livsløp	0	0	0	343	0	0	0	343
Sum Livsløp	0	0	0	343	0	0	0	343
Teknisk, plan og utvikling								
Teknisk, plan og utvikling	0	0	0	2 621	0	0	0	2 621
Sum Teknisk, plan og utvikling	0	0	0	2 621	0	0	0	2 621
VAR								
VAR	0	0	0	19 600	0	0	0	19 600
Sum VAR	0	0	0	19 600	0	0	0	19 600
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	22 563	0	0	0	22 563

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
UTBEDRING KIRKEN	0	0	0	2 900	0	0	0	2 900
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	2 900	0	0	0	2 900

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
KAPITALREGNSKAP	0	0	0	970	970	970	970	3 880
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	970	970	970	970	3 880

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	0	0	0	26 433	970	970	970	29 343